

Οι γελοιογραφίες τού Μωάμεθ - Η σύγκρουση των πολιτισμών

Στις 30 Σεπτεμβρίου 2005, η δανική ημερήσια εφημερίδα «Jyllands-Posten», δημοσίευσε ένα άρθρο με τίτλο «Το πρόσωπο τού Μωάμεθ». Το άρθρο αποτελείτο από 12 γελοιογραφίες, σε μερικές από τις οποίες απεικονίζονταν ο Μωάμεθ. Το άρθρο συνοδεύονταν κι από ένα επεξηγηματικό κείμενο τού Flemming Rose, υπεύθυνου της στήλης «Πολιτισμός», όπου μεταξύ άλλων έγραφε:

«Η σύγχρονη, κοσμική κοινωνία απορρίπτεται από ορισμένους μουσουλμάνους. Απαιτούν μια ειδική θέση, επιμένοντας σε ειδική αντιμετώπιση των δικών

θρησκευτικών συναισθημάτων τους. Κάτι τέτοιο όμως, είναι ασυμβίβαστο με τη σύγχρονη δημοκρατία και την ελευθερία του λόγου, όπου ο καθένας θα πρέπει να είναι έτοιμος να ανεχτεί προσβολές, κοροϊδία και γελοιοποίηση. Σίγουρα δεν είναι πάντα ωραίο να το βλέπουμε αυτό, και δεν σημαίνει ότι θρησκευτικά συναισθήματα πρέπει να διακωμωδούνται με οποιοδήποτε κόστος, αλλά αυτό είναι ήσσονος σημασίας στο παρόν πλαίσιο. [...]».

Οι γελοιογραφίες δημιουργήθηκαν από δώδεκα διαφορετικούς γελοιογράφους. Εκείνη όμως που έμελλε να προκαλέσει τις περισσότερες αντιδράσεις, ήταν η γελοιογραφία τού Kurt Westergaard, ο οποίος παρουσίαζε τον Μωάμεθ να φορά μια βόμβα με αναμμένο φυτίλι στο τουρμπάνι του. Οι αντιδράσεις ενισχύονταν κι από την μουσουλμανική απαγόρευση τής απεικόνισης τού Μωάμεθ.

Λίγες ημέρες αργότερα, στις 12 Οκτωβρίου 2005, οι ιμάμηδες τής Δανίας και έντεκα πρέσβεις κρατών, ζητούν συνάντηση με τον Δανό πρωθυπουργό Anders Fogh Rasmussen, για να συζητήσουν σχετικά με την «εκστρατεία διάφορων δανικών κύκλων ενάντια στο Ισλάμ και τους μουσουλμάνους». Στην επιστολή που απέστειλαν οι ιμάμηδες και οι πρεσβευτές, δεν έκαναν αναφορά μόνο στις γελοιογραφίες τού Μωάμεθ που δημοσιεύθηκαν από την «Jyllands-Posten», αλλά και στον ραδιοφωνικό σταθμό «Holger», καθώς και σε δηλώσεις πολιτικών, που θεωρούσαν ότι το περιεχόμενό τους έθιγε τον Ισλαμισμό και τους μουσουλμάνους.

Η δανική κυβέρνηση, απάντησε στο αίτημα αυτό, με μια λιτή επιστολή, μέσω της οποίας, αφού τους διευκρίνιζε ότι η ελευθερία τού Τύπου, είναι δεδομένη στην Δανία και δεν υπάρχει περίπτωση παρέμβασης τού πρωθυπουργού, τους προέτρεπε να ακολουθήσουν την νόμιμη δικαστική οδό, και να αποφασίσει το δικαστήριο για το δίκαιο ή όχι των αιτημάτων τους.

Οι πρέσβεις, στην συνέχεια, έκαναν δήλωση, με την οποία διευκρίνιζαν, πως από παρανόηση και λανθασμένη ερμηνεία τής επιστολής τους, δόθηκε η εντύπωση πως ζητούσαν παρέμβαση τού Δανού πρωθυπουργού στο έργο τής δικαιοσύνης. Όπως τόνισαν, δεν ζήτησαν να γίνει παρέμβαση, αλλά μια σύσταση (στην δικαιοσύνη), ώστε να κινηθεί στο πλαίσιο τού νόμου. Ο Rasmussen, τους απάντησε, ότι ακόμα και σ' αυτή την περίπτωση, η εξωδικαστική παρέμβαση δεν νοείται στο δανικό σύστημα.

Ακολούθησε επιστολή από τον Αιγύπτιο υπουργό Εξωτερικών Aboul Gheit, η οποία κοινοποιήθηκε και στον Ο.Η.Ε., με την οποία αξίωνε μια επίσημη δήλωση που θα υπογράμμιζε την ανάγκη σεβασμού τού θρησκευτικού συναισθήματος και θρησκευτικών ευαισθησιών των μουσουλμάνων.

Αξίζει να σημειωθεί πάντως, πως μέσα στο ίδιο χρονικό διάστημα, στις 17 Οκτωβρίου 2005, οι γελοιογραφίες τού Μωάμεθ αναδημοσιεύθηκαν από την αιγυπτιακή εφημερίδα «Al Fagr» (με καταδικαστικό χαρακτήρα), χωρίς να προκληθούν αντιδράσεις, σαν αυτές που ακολούθησαν .

Μωάμερη الحرس القديم على مبارك

الداخلية تتواطأ مع إبراهيم سليمان في الجمالية | تزوير ٤٨٠٠ صوت لبطرس غالى

مدير بنك فى مصر الجديدة يستولى على خزائن العملاء بـ «موس حلاقة»

الفضائح الجنسية والجنايئة لامراء | اغتيال وزير الداخلية السوري
تطر من انجلترا إلى مطار القاهرة | قبل الانقلاب على بشار الأسد

Στις 27 Οκτωβρίου 2005, κατατίθεται ομαδική καταγγελία στην δανική αστυνομία, από μουσουλμανικές οργανώσεις, οι οποίες υποστήριξαν, η εφημερίδα ενέπιπε στον δανικό νόμο περί βλασφημίας και ρατσισμού. Στις 6 Ιανουαρίου 2006, η εισαγγελέας που εκδίκαζε την υπόθεση, απεφάνθη πως το κατηγορητήριο δεν είχε βάση. Μ' αυτή την απόφαση συμφώνησε και ο προϊστάμενος εισαγγελίας.

Η απόφαση αυτή δυσαρέστησε δύο ιμάμηδες, οι οποίοι βρισκόνταν στη Δανία με άσυλο. Αφού συγκέντρωσαν έναν φάκελο με επιστολές διάφορων μουσουλμανικών οργανώσεων, αποκόμματα εφημερίδων και τις επίμαχες γελοιογραφίες, άρχισαν να καλλιεργούν συστηματικά τον φανατισμό ανάμεσα στους μουσουλμάνους. Ξεκίνησαν περιοδείες στις μουσουλμανικές χώρες, ξεκινώντας απ' την Αίγυπτο, όπου κατηγορούσαν την Δανία για κακομεταχείριση των μουσουλμάνων και έλλειψη...δημοκρατίας. Για να τεκμηριώσουν τους ισχυρισμούς τους, δεν δίστασαν να υποστηρίξουν ψευδώς, πως η εφημερίδα που δημοσίευσε τις γελοιογραφίες, είχε άμεση σχέση με την κυβέρνηση και ήταν υποκινούμενη. Οι ιμάμηδες δεν δίστασαν επίσης, να χρησιμοποιήσουν και δόλια μέσα για να υλοποιήσουν τον σκοπό τους: Εκτός από τις δώδεκα γελοιογραφίες που δημοσιεύθηκαν στην δανική

εφημερίδα, οι ιμάμηδες πρόσθεσαν αυθαίρετα και τρεις ακόμη, που δεν υπήρχαν στο δημοσίευμα τής εφημερίδας, αλλά οι οποίες υποτίθεται ότι στέλνονταν με email στους μουσουλμάνους τής Δανίας και ήταν αυτές που άναψαν για τα καλά τα αίματα:

1. Στην πρώτη, ο Μωάμεθ απεικονίζονταν σαν ένας μανιακός παιδόφιλος.
2. Στην δεύτερη, εμφανίζεται να συνουσιάζεται με σκύλο.
3. Στην τρίτη εικόνα, υποτίθεται πως κάποιος λοιδορούσε τον Μωάμεθ, βάζοντας στο πρόσωπό του μια ψεύτικη μύτη γουρουνιού, λέγοντας «αυτή είναι η αληθινή εικόνα τού Μωάμεθ».

Απ' ότι φαίνεται όμως, οι εικόνες αυτές ήταν «φτιαχτές» και τις λεζάντες τις τοποθετούσαν οι ίδιοι οι ιμάμηδες, καθώς όπως απεδείχθη, η τρίτη εικόνα τουλάχιστον, ήταν εντελώς άσχετη με το θέμα και είχε δημοσιευθεί στο Associated Press. Το δε εικονιζόμενο πρόσωπο, ήταν ένας διαγωνιζόμενος σε γαλλικό ετήσιο διαγωνισμό...σκουξίματος.

Στις 6 Δεκεμβρίου 2005, ο φάκελος παραδόθηκε στον Οργανισμό Ισλαμικής Συνδιάσκεψης, με συμμετοχή πολλών αρχηγών κρατών, ο οποίος με την σειρά του, απαίτησε από τον Ο.Η.Ε. την επιβολή διεθνών κυρώσεων στην Δανία.

Οι εξελίξεις που ακολούθησαν το επόμενο διάστημα, ήταν ραγδαίες. Σημειώθηκαν εμπρησμοί και καταστροφές σε πρεσβείες -κυρίως τής Δανίας, εφημερίδες που τόλμησαν να αναδημοσιεύσουν τις γελοιογραφίες, έκλεισαν ή καταστράφηκαν, ξεκίνησε αποκλεισμός (μποϊκοτάζ) των δανικών προϊόντων, καταστρέφονταν ως αντίποινα χριστιανικές εκκλησίες που δεν είχαν καμμία σχέση με την Δανία, αρκετές μουσουλμανικές χώρες έκλεισαν τις πρεσβείες τους στην Δανία, ενώ δεν ήταν λίγα και τα θύματα (τουλάχιστον 140, με χαρακτηριστική περίπτωση την δολοφονία ενός καθολικού ιερέα στην Τουρκία, από έναν δεκαεξάχρονο μουσουλμάνο). Πολλές εφημερίδες διαφόρων χωρών, σε ένδειξη συμπάραστασης (ο διευθυντής μάλιστα της αιγυπτιακής «Αλ Φαγκρ», Adel Hammouda, απόρησε για τις καθυστερημένες αυτές επιθέσεις, δηλώνοντας πως δεν μετάνιωσε που αναδημοσίευσε τις γελοιογραφίες) αναδημοσίευσαν επιδεικτικά τις γελοιογραφίες, αναζωπυρώνοντας έτσι την ένταση. Πολλές ήταν όμως κι αυτές, που υπό τον φόβο βιαιοτήτων, έσπευσαν να κάνουν κατευναστικές δηλώσεις περί συμπάθειας και σεβασμού του θρησκευτικού συναισθήματος των μουσουλμάνων. Πολλές ισλαμικές οργανώσεις διαδήλωναν με σύνθημα «σφάξτε όσους προσβάλλουν το Ισλάμ» και προειδοποιούσαν την Ευρώπη για την «καταστροφή που έρχεται». Ο δε, Kurt Westergaard, επικηρύχθηκε από έναν Πακιστανό ιμάμη με ένα εκατομμύριο

δολάρια, κι έκτοτε ζει με αστυνομική προστασία.

Στις 30 Ιανουαρίου 2006, η εφημερίδα «Jyllands-Posten», στην οποία δημοσιεύθηκαν οι γελοιογραφίες, αποφασίζει να αναρτήσει στην ιστοσελίδα της μια ανακοίνωση γραμμένη στα αραβικά και στ' αγγλικά, με την οποία ζητούσε συγγνώμη για την προσβολή του θρησκευτικού συναισθήματος, χωρίς όμως ωστόσο να αποδέχεται ότι οι γελοιογραφίες ήταν βλάσφημες, ή είχαν τέτοιο σκοπό.

Η ανακοίνωση, δεν φαίνεται να «άγγιξε» τους φανατικούς μουσουλμάνους, που συνέχισαν για αρκετές ημέρες ακόμα τις βιαιοπραγίες και τις καταστροφές.

Σαν επίλογος αξίζει να αναφερθεί ο ισχυρισμός των μουσουλμάνων περί απαγόρευσης απ' τον ισλαμικό νόμο της απεικόνισης τού Μωάμεθ. Κάτι τέτοιο δεν φαίνεται να ευσταθεί, καθώς ήδη απεικονίσεις τού Μωάμεθ υπάρχουν σε τζαμιά, πανεπιστήμια και μουσεία, φιλοτεχνημένες μάλιστα απ' τούς ίδιους τους μουσουλμάνους. Ενδεικτικά, παρατίθεται εδώ μια εικόνα που εμφανίζει τον Μωάμεθ να λαμβάνει από τον αρχάγγελο Γαβριήλ την πρώτη του αποκάλυψη. Η εικόνα περιέχεται στο βιβλίο «Jami al-Tawarikh» του Rashid al-Din, το οποίο δημοσιεύθηκε στην πόλη Tabriz τής Περσίας το 1307 και σήμερα βρίσκεται στην Βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου τού Εδιμβούργου στη Σκωτία.

